

Sygn. akt III AUa 191/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bogdan Świerk
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz SA Marcjanna Górka (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2013 r. w Lublinie

sprawy M. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o zapłatę składek

na skutek apelacji wnioskodawcy M. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 28 stycznia 2013 r. sygn. akt IV U 704/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 191/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że M. L. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za okres od września 2010r. do maja 2011r. oraz, że zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 4.568,94 zł.

W odwołaniu od decyzji M. L. podnosił, że w grudniu 2011r. uregulował wszystkie zaległe składki na ZUS, a będąc w siedzibie firmy uzyskał zapewnienie o niezaleganiu w opłacaniu składek.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 28 stycznia 2013 roku oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że wnioskodawca M. L. pracował na umowę zlecenia w (...) S.A. i jednocześnie prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu wykonywania umowy zlecenia była niższa od najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność. M. L. nie przekazał do ZUS prawidłowych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wobec powyższego decyzją z dnia 27 lutego 2012r. organ rentowy stwierdził, że M. L. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek w okresie od 15 września 2010r. do 30 listopada 2010r., od 1 stycznia 2011r. do 31 marca 2011r. i od 1 maja 2011r. do 31 maja 2011r. Ubezpieczony nie wniósł odwołania od niniejszej decyzji, stała się ona zatem ostateczna.

Następnie wobec bezczynności M. L. organ rentowy z urzędu sporządził deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA oraz raporty imienne ZUS RCA za w/w okres. Organ rentowy wzywał ubezpieczonego do zapłaty zaległych składek. Z uwagi na ich nieuiszczenie, wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne i w jego toku wydana została zaskarżona decyzja.

Sąd wskazał, że na rozprawie w dniu 28 stycznia 2013r. ubezpieczony wyjaśnił, że uiszczył na rzecz ZUS kwotę 1443,95 zł tytułem zaległych składek. Jego zdaniem jest to cała należna kwota. Przyznał, że nie wniósł odwołania od decyzji ZUS z dnia 27 lutego 2012r. oraz, że pracował w P. i opłacał tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne, ponieważ osiągał dochód minimalny w tej firmie.

Wskazując na powyższe ustalenia, Sąd pierwszej instancji stwierdził, że zgodnie z treścią art. 6 ust.1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1999r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność, od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania tej działalności.

W myśl art. 9 ust. 2a ustawy osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 - prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 - podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz współpracy przy wykonywaniu tych umów podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi również z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4.

Zdaniem Sądu Okręgowego, z treści przytoczonych przepisów wynika, że osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia, które prowadzą jednocześnie pozarolniczą działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania umowy zlecenia podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi również z tytułu wykonywania ww. umów. Sąd wskazał, że sam ubezpieczony przyznał, że z tytułu umowy zlecenia osiągał minimalny dochód, a zatem zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Mając na uwadze powyższe Sąd na mocy art.477¹⁴§ 1 kpc orzekł jak w wyroku.

Apelację od tego wyroku złożył wnioskodawca M. L.. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych polegający na oparciu rozstrzygnięcia jedynie na danych dostarczonych przez ZUS i pominięciu uwag i wyjaśnień wnioskodawcy.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 lipca 2012 roku.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że istotne znaczenie w sprawie posiadał fakt dobrowolnej zapłaty przez niego składek w grudniu 2011 roku, co spowodowało zaprzestanie prowadzenia egzekucji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Fakt ten został pominięty przez Sąd Okręgowy, albowiem, zdaniem skarżącego, Sąd jednostronnie ocenił materiał dowodowy sprawy, opierając się na dokumentach przedstawionych przez ZUS, pomijając natomiast lub błędnie interpretując zeznania wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w sposób skutkujący uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji ponieważ nie została rozpoznana istota sprawy. Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi bowiem w sytuacji, gdy sąd zaniecha zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominię merytoryczne zarzuty pozwanego. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2011 roku, II PK 274/10 (LEX nr 829121) oddalenie powództwa nie zawsze oznacza rozpoznanie istoty sprawy. Sprawę może zakończyć tylko orzeczenie, które poprzedza postępowanie dowodowe, w zakresie koniecznym do ustalenia podstawy rozstrzygnięcia.

Przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie był fakt istnienia na koncie wnioskodawcy jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy za okres od września 2010 roku do maja 2011 roku. Z treści odwołania M. L. oraz wyjaśnień złożonym przez niego w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji wynika bowiem, że nie kwestionuje on faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, co zresztą stwierdzone zostało prawomocną decyzją Zakładu z dnia 27 lutego 2012 roku, ale nie zgadza się z rozstrzygnięciem zaskarżonej decyzji w zakresie ustalenia zadłużenia z tytułu składek.

Mianowicie, co zresztą zauważył Sąd pierwszej instancji, wnioskodawca powoływał się na fakt zapłaty na rzecz ZUS kwoty 1.443,95 zł w grudniu 2011 roku, która jego zdaniem zaspokoiliła należności organu rentowego z omawianego tytułu. Przedmiotowe twierdzenia

wnioskodawcy korespondują z informacją zawartą w piśmie z dnia 9 sierpnia 2012 roku skierowanym przez naczelnika Wydziału Rozliczeń Kont do Wydziału (...) (...) Mianowicie w piśmie tym stwierdzono, że „w związku z nieopłaceniem należnych składek Wydział Rozliczeń Kont Płatników Składek, działając w roli wierzyciela, kierował należności do przymusowego dochodzenia na podstawie dokumentów zaewidencjonowanych na koncie płatnika. Należności objęte postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez Dyrektora ZUSO/S. zostały opłacone przez płatnika oraz dłużnika zajętej wierzytelności”.

Przedstawiona materia znalazła się całkowicie poza sferą ustaleń i rozważań Sądu pierwszej instancji. Słusznie zatem apelujący wywodzi, że Sąd Okręgowy pominął całkowicie prezentowane przez niego stanowisko.

Powyższe powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Okręgowy zażąda całości dokumentacji dotyczącej rozliczenia wnioskodawcy z tytułu składek w okresach objętych zaskarżoną decyzją, w tym dotyczących prowadzonej egzekucji, zobowiąże organ rentowy do przedstawienia informacji odnośnie uiszczonych przez wnioskodawcę kwoty z tytułu składek oraz jej rozliczenia. W razie potrzeby Sąd przeprowadzi także inny dowody, nie wyłączając opinii biegłego z zakresu księgowości pozwalające na dokonanie kontroli zaskarżonej decyzji pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności.

Mając powyższe względy na uwadze i z mocy art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.